

[Ole Bjørn Kraft.]

tilslutte os frihandelsområdet, også hvis det ikke lykkes os at få mad til dyr og mennesker omfattet af området? Og hvilke muligheder ser regeringen for vor deltagelse i og indflydelse på den nærmere udformning? Da fiskeriprodukter også udelades, er det jo muligt, at vi her kan finde et vist samarbejde med Norge, der vel må erkende, at det er umuligt at få fiskeriprodukterne ind uden også at få landbrugsvarerne med. Det er i sandhed meget store spørgsmål, vi her står over for. Og jeg kan måske tilføje: tror regeringen, at det vil være muligt for os at få en særordning med de seks for vor landbrugsekspert uden selv at være deltager i hele unionen?

Og så er der endelig arbejdet med det fællesnordiske marked. Det er klart for alle, at disse planer om det europæiske frihandelsområde og toldunionen ikke vil kunne undgå at påvirke planerne om det nordiske fællesmarked, hvor arbejdet jo kun, for at sige det mildt, er skredet sindigt frem af grunde, vi alle kender. Det er klart, at det nordiske samarbejde på det økonomiske område nu må ses i lys af arbejdet på det europæiske plan. På Nordisk Råds forestående møde i Helsingfors vil der blive lejlighed til en nærmere drøftelse med vore nabolande herom, men måske er det muligt for regeringen allerede i dag for os at kaste lys over, hvilke muligheder der foreligger for en fortsættelse af det nordiske arbejde, samtidig med at det europæiske skrider videre frem.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg benytter gerne den lejlighed, som er givet ved forespørgslen, til her i tinget at fremlægge regeringens synspunkter med hensyn til det europæiske økonomiske samarbejde, specielt planerne om et vesteuropæisk frihandelsområde. Arbejdet med disse problemer har hidtil været af teknisk art, men er nu ved at nærme sig en mere principiel fase, og det er derfor rigtigt, synes jeg, at der gives en redegørelse for den øjeblikkelige stilling og baggrunden herfor.

Jeg kan ikke på nogen som helst måde gå imod det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts betragtning, at der havde ligget en interesse for det høje ting i at disku-

tere denne sag tidligere, men jeg ønsker at tilføje, at det i så fald havde været en akademisk diskussion. Det, som der er tale om i øjeblikket, er, at sagen er nået til en fase, hvor den kan diskuteres på grundlag af det udarbejdede materiale, der findes, så hvis der derfor i det ærede medlems ordvalg skulle ligge en slags kritik af regeringen for ikke tidligere at have informeret folketinget, må jeg afvise en sådan betragtning.

Spørgsmålet har jo været rejst tidligere. Det blev rejst under finanslovdebatten, hvor økonomi- og arbejdsministeren besvarede det på den måde, som det på det tidspunkt var muligt at besvare det, da spørgsmålet blev stillet af forskellige ærede medlemmer.

Jeg vil gerne indlede denne redegørelse med nogle generelle betragtninger, men jeg har anmodet økonomi- og arbejdsministeren, som skal deltage i forhandlingerne om sagen i OEEC, og som har ført en række forhandlinger med erhvervsorganisationerne om spørgsmålet, om at give en mere fuldstændig oversigt over de foreliggende problemer.

Det er i og for sig ikke nogen ny problemstilling, vi står over for. Europas økonomiske efterkrigshistorie har været præget af mange forsøg på at skabe en nærmere økonomisk integration. Vigtige resultater blev nået i de første år efter Den europæiske økonomiske Samarbejdsorganisations oprettelse. EPU, Den europæiske Betalingsunion, blev etableret, og grundlaget blev lagt for liberaliseringen af handelen i form af en fremadskridende afskaffelse af de kvantitative importrestriktioner. I årene efter 1950-51, hvor de fleste vesteuropæiske landes økonomiske situation bedredes og krigens vanskeligheder kom mere på afstand, blev hovedvægten i højere grad lagt på de interne problemer, og viljen til at gøre nye væsentlige fremskridt på det internationale område var ligesom ikke mere til stede. Man koncentrerede sig om at konsolidere og udbygge de allerede skete fremskridt ad de én gang afstukne baner. Vi understregede gang på gang fra dansk side nødvendigheden af at tilvejebringe større gensidighed i bestræbelserne for at frigøre handelen ved at angribe alle